

Antoni Serra

Crucifixus etiam pro nobis, sub David O'Selznick...

Senyores i senyors, aquest –Rebecca– és el Hitchcock menys (o més poc) Hitchcock de tots els Hitchcocks que he vist al llarg de la meua vida, des que don Alfred va crear el món i descansà després, el setè dia...

No sé si la impressió d'haver vist amb ulls crítics, i alhora emocionats, per vintena vegada *Sunset Boulevard* (una de les obres mestres de la cinematografia de tots els temps, genialitat de Wilder i esplendor decadent de Gloria Swanson, ¿però m'oblidaré de la sobrietat sublim d'Eric von Stroheim?), va condicionar la revisió del film de Hitchcock. És possible. Així i tot, crec que *Rebecca* –i sense negar-li mèrits i encerts més que de realització, d'intencionalitat: som un sentimental i tenc capacitat per emocionar-me veient don Alfred fent cua davant una cabina telefònica– està excessivament influenciada per l'obsessió de fidelitat a la novel·la de Daphne du Murier (sens dubte, la currolla burocràtica del productor), al cap i a la fi un best seller de finals dels anys trenta (ja m'agradaria que els frívols i impersonals best sellers d'ara tenguessin la intel·ligència descriptiva del de l'escriptora londinenca!) Don Alfred, si em permeten de dir-ho, és un realitzador de transgressions, de rebel·lies interiors, de trencaments narratius: i a *Rebecca* resulta massa bon xicot en aquest sentit. O sia, massa clàssic. O sia, excessivament contemporitzador.

Una altra de les circumstàncies que em fan arrufar el nas, respecte a *Rebecca* (el 1940 nord-americà), és la presència –galvanitzada o «acapullada», que diria l'amic Antoni Figuera– pseudo-interpretativa de Laurence Olivier amb bigotí incorporat.

Vaig tenir la immensa sort, fa molts anys, de veure en persona (o sia, corpore insepulto: vull dir que aleshores encara no era mort) a Olivier al teatre Old Vic de Londres, interpretant Becket amb Peter O'Toole. Genial. Però el que tenia de genial, de convincent, de versemblant, de força lumínica interior, ho perdia en el cel·loïde: ni a Hamlet o a Ricard, Enric i Otel·lo, malgrat fossin teatre filmat, em va convèncer mai Olivier. Semblava de cartró pedra. O, en tot cas, m'ho semblava a mi.

És clar que *Rebecca*, amb una Joan Fontaine discreta (però acceptable: la ingenuïtat irredempta de col·legiala d'escola de monges, ens permet la benevolència), té altres al·licients prou engrescadors: un George Sanders magnífic, com sempre, és clar, amb aquest punt de perversitat necessària i que fa que un actor superi la pròpia i limitadora pell d'humà (no sé per què de tota la vida he tengut debilitat per aquest actor, i ja fa molts d'anys li vaig retre un petit i humil homenatge a un dels meus primers relats llargs, *Ternyina per a dos*, escrit a terres menorquines

de cala Galdana: permeteu-me la immodèstia d'autocitar-me com si fos un autor de la postmodernitat); i també la sinistra majordoma, interpretada per la misteriosa Judith Anderson i la qual és, en realitat, la vertadera imatge tenebrosa de Manderley, mansió aristocràtica de sensibilitats perdudes: «Anit somniava que havia tornat a Manderley. En el somni, em trobava davant la reixa del parc, però no podia entrar. La porta es trobava tancada amb cadenat i cadena. Vaig cridar, en el somni, el guarda i ningú no contestava...»

Jo no som Rebeca... la de Manderley, autosacrificada; és lògic.

Però sí m'agradaria ser Hitchcock, fins i tot quan és poc o gens Hitchcock...

I tornaré a veure *Rebecca*, com si fos la primera vegada. En tot cas, faré cua a la cabina telefònica (color vermell, barrerons londinencs i auricular de trompa, amén). I esperaré que Sanders em dediqui una de les seves perversitats tranquil·litzadores, com actor. I sabré que és l'hora de prendre el te, les cinc en punt... hora de la mort sota l'aigua i dins un vaixell. □

